

ELŐFIZETÉSI ÁRA
 „JÓ SZERENCSET” MELLÉKLETTEL EGYÜTT
 EGESZ ÉVRE 12.—K. | NEGYED ÉVRE 3.—K.
 FÉLÉVRE 6.—K. | EGYES SZÁM —60 K.

FŐSZERKESZTŐ
 DR. BISCHITZ BÉLA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 BUDAPEST, IV (BÉLVÁROS) MOLNÁR-UTCA 39.
 TELEFON 108—00.
 HIRDETÉSEK mm. SZÁMÍTÁSSAL DIJSZABÁS SZERINT

Írói díj 8 oldalas nyomtatott ivenként 35 K.

Közlemények átvételét csakis a forrás megnevezésével engedjük meg.

A nők éjjeli munkája a bányaüzemeknél.

Végre tető alá került az iparüzemekben alkalmazott nők éjjeli munkájának eltiltásáról szóló törvénycikk. Törvénytárunk ismét egy nemes szociális törvénnyel gazdagodott. A pénzügyminiszter ugyanis most adta közre a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértve az 1911. évi XIX. törvénycikk végrehajtásánál a bányászati és kohászati üzemeket illetőleg követendő eljárás tekintetében a törvénycikk 16. §-a alapján megtett rendelkezéseit.

E rendelkezéseit 22 pont alá vonta és valamennyi bányakapitánysággal körrendeletben közölte. Igen helyes a törvény intenciója, midőn a nők éjjeli munkáját bizonyos határok közé szorítja és csak kivételes esetekben teszi megengedhetőnek, a bányászati és kohászati üzemekben a nőknek éjjeli munkálatokra való bevonását. Végre is, a nő helye otthon volna, nem pedig a gyárakban szakadatlan robotoló munkában. Maga a fajfentartás is követeli a nő megóvását, hisz csak egészséges anyáktól remélhetünk egészséges gyermekeket és így józan nemzetet.

Midőn a körrendeletet utjára bocsátjuk, csak azt jegyezzük meg, bárha a bányaüzemek minél ritkább esetben vennék igénybe a kivételeket.

1. §.

Az 1911. évi XIX. törvénycikk, a törvény 16. §-a értelmében 1912. évi január hó 1-én lép életbe. E naptól kezdve tehát a törvényben foglalt rendelkezések a törvény hatálya alá tartozó összes bányászati és kohászati üzemekre alkalmazást nyernek, miután a törvény 14. §-a szerint a törvény végrehajtása tekintetében kivételes elbánásban részesülő bányászati üzemek jelenleg nincsenek.

2. §.

A törvény hatálya kiterjed a törvény 2. §-ának b) pontjában említett üzemek kivételével mindazokra a bányászati és kohászati üzemekre, amelyekben

rendszerint tiznél több, vagyis rendszerint legalább tizenegy munkás (férfi- és nőmunkás, tanuló) van foglalkoztatva és pedig a nemre, korra, a munkabérre, annak fizetési módjára (napi-, heti-, havibér stb.) és az üzemi szolgálatban alkalmazottak munkájának minőségére való tekintet nélkül. A törvény tehát alkalmazást nyer, ha valamelyik bányászati vagy kohászati üzemben rendszerint legalább tizenegy munkás van foglalkoztatva s ezek közül legalább egy nő.

3. §.

A törvény 1. §-ának első bekezdésében a törvény hatályának feltételeként említett tiznél több munkás van rendszerint való alkalmazása szempontjából a rendszerint szó alatt nem valamely átlagos munkáslétszámot s nevezetesen nem azt kell érteni, vajjon az üzemben valamely időszak alatt, pl. egy év folyamán vagy egyes évszakokban átlagban tiznél több vagy kevesebb munkás van-e foglalkoztatva, hanem a törvény alkalmazást nyer, mihelyt valamely üzemben tiznél több munkás tényleg alkalmazásban áll, kivéve, ha a munkaadó igazolja, hogy kivételes okokból egyesek az üzemben kifejezetten csak ideiglenesen, átmenetileg, előre meghatározott és tizenegy napnál nem hosszabb időre akképp nyertek alkalmazást, hogy az ideiglenes alkalmazásnak rendszerint visszatérő jellege nincs, mely esetben az így ideiglenesen alkalmazottak a törvény alkalmazása szempontjából az üzem munkáslétszámába nem számíthatók be.

4. §.

A törvény alkalmazása szempontjából munkásnak tekintendő az üzemben alkalmazott minden személy, aki az üzem termelési munkájában akár fontosabb teendőket, akár szak- vagy kisegítő munkát végez, vagy azt tanulja (felügyelő- és előmunkások, mű- és munkavezetők, szakmunkások, gépészek, gépkezelők, fűtők, géptisztítók, olajozók, segéd- és kisegítőmunkások stb.); ellenben a törvény alkalmazása szempontjából nem számítandók a munkások közé azok, akik az üzem, vagy a termelési művelet szellemi vezetésére (igazgatók, üzemvezetők, mérnökök stb.), vagy kizárólag irodai munkára (pénztárnokok, könyvelők, levelezők, gépirók, másolók stb.)

vagy végül kizárólag az üzleti árusítás körében vannak alkalmazva (utazók, árusító segédek stb.).

5. §.

A törvény hatálya alá tartozó bányászati és kohászati üzemekben:

a) este 10 órától reggel 5 óráig nőalkalmazottakat foglalkoztatni tilos;

b) az alkalmazott nőmunkásoknak legalább tizenegy órai megszakítás nélkül tartó éjjeli munkaszünetet kell engedni, mely éjjeli munkaszünetbe az este 10 órától reggel 5 óráig tartó időnek természetesen beleszerüleg bele kell esnie.

A fentebbi korlátozásokon belül a tizenegy órai éjjeli munkaszünet kezdete és vége a munkaidőrendtartásban az üzem viszonyaihoz képest szabadon állapítható meg. Ha azonban a munkaadó a nőalkalmazottakat este tíz óráig foglalkoztatja, azok reggel 9 óra előtt nem kezdhetik el a munkát s viszont reggel 5 órakor a nőalkalmazottak csak akkor állíthatók munkába, ha ezek az előző este 6 órakor a munkából távoztak.

6. §.

A kötelező tizenegy órai éjjeli munkaszünet és az éjjeli munkatiltalmi idő kezdetének és végének megállapítása szempontjából a vasuti időszámítás az irányadó. Ha a munkaadók vagy az érdekelt alkalmazottak kívánják, az elsőfoku bányahatóság az egyes üzemekre vagy az egész kerületére vonatkozólag a vasuti időszámítástól legfeljebb egy félórával eltérő más időszámítást állapíthat meg.

7. §.

A nők éjjeli munkaszünetének leszállítására vonatkozó törvényes rendelkezés (Törv. 3. §.) a bányászat és kohászat körében nem nyerhet alkalmazást, mert a leszállítás törvényes okai ezen üzemek körében, — tekintettel a nők kisebb jelentőségű és csak mellékmunkákra vonatkozó működési körére — elő nem fordulhatnak s mert a bánya és kohóvállalatoknál fennálló szolgálati és munkarendszabályoknak a munkaszak időtartamára vonatkozó, a törvény által nem érintett intézkedései is útjában állanak itt a leszállításnak.

8. §.

A törvény 5. §-ában meghatározott okokból a bányahatóság a törvény 1. §-ában foglalt rendelkezések alól kivételt engedélyezhet és megengedheti, hogy nőmunkások éjjel, vagyis az este 10 órától

reggel 5 óráig terjedő időben foglalkoztathatók legyenek.

Az engedélyt csak abban az esetben lehet megadni, ha az eset körülményei és az illető üzem munkáviszonyai a nők éjjel való foglalkoztatását multhatatlanul szükségessé teszik.

9. §.

A hatósági engedély alapján kivételesen éjjel foglalkoztatott nőmunkások munkakezdése a törvény 5. §-ának második bekezdésében foglalt rendelkezések s ezeknek korlátain belül az érvényben levő szolgálati és munkarendszabályok intézkedései irányadók, és a hatósági engedély csak e rendelkezések, illetőleg intézkedések szigorú betartásának feltételével adható meg.

Ha azonban a rendkívüli munka, melynél a nőmunkások éjjeli foglalkoztatása megengedett, legfeljebb 3 napig tart és azt rendkívül sürgősen kell végezni, a bányahatóság a törvény 5. §-ának második bekezdésében megállapított rendelkezések, illetőleg a szolgálati és munkarendszabályok intézkedései alól, a szükséghez képest, egészben vagy részben, tehát úgy a huszonnégy óránkénti munka- és pihenőidő tartama, — mint a munkaközi szünetek tekintetében felmentést adhat. Az e felmentés vonatkozó hatósági intézkedést az engedély, illetőleg az arra vonatkozó határozatban részben meg kell állapítani.

10. §.

Az elsőfoku bányahatóság a törvény 5. §-ában említett engedélyt a munkaszüneti napok beszámításával legfeljebb 14 napra adhatja meg.

Ha a rendkívüli munka kétséget kizáróan előre megállapíthatólag tizenegy napnál tovább tart, az elsőfoku bányahatóság az engedélyt tizenegy napi időtartamra előre megadhatja. Ellenkező esetben az engedélyt rövidebb időre kell megadni, mi mellett fennmarad az elsőfoku bányahatóság joga arra, hogy az engedélyt szükség esetében egészen tizenegy napi időtartamig meghosszabbíthassa.

Az engedély hatályának tizenegy napon túl való meghosszabbítása a pénzügyminiszter hatáskörébe tartozik.

11. §.

A nőmunkások kivételes éjjeli foglalkoztatására az engedélyt írásban az illetékes (Törv. 6. §.) elsőfoku bányahatóságtól (bányakapitányságtól), il-

	<h1>THEODOLITOK</h1> <p>nivellálók, felállító készülékek, tájolók, mintaszerű, precíziós kivitelben mint különlegesség gyártása.</p> <p>(13/2268/702/685/41)</p>	<h2>MAX HILDEBRAND</h2> <p>azelőtt August Lingke & Co.</p> <h3>FREIBERG, Sachsen 47.</h3> <p>Alapított 1791.</p> <p>Magyarországi képviselő:</p> <h3>CONRAD ÉS TÁRSA</h3> <p>Budapest, VI., Teréz-körút 15.</p>
---	--	---

RUGGYANTAÁRUKAT ASBESTÁRUKAT SZÁRAZ és ZSIROS TÖMÍTÉSEKET LEGMEGBIZHATÓBB MINŐSÉGEKBE SZÁLLIT AZ:

ÁLTALÁNOS MŰSZAKI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. ZRINYI-UTCA 1. GRESHAM PALOTA.

létve bányabiztosságtól) kell kérni, még akkor is, ha a kivételes éjjeli munka előreláthatólag tizennégy napnál tovább tart.

12. §.

A nőmunkások kivételes éjjeli foglalkoztatásának megengedésére irányuló kérvényben meg kell jelölni:

- a) a munkaadó nevét, illetőleg cégét;
- b) a bányászati vagy kohászati üzem minőségét, helyét és az üzemágot vagy munkát, melyre a kérelem vonatkozik;
- c) a kérelem okát;
- d) a napot vagy napokat, amelyre vagy amelyekre a munkaadó az engedélyt kéri;
- e) az éjjeli foglalkoztatni kívánt nőmunkások számát, ezek huszonnégyóránkénti munkaidejére, — a munkaközi szünetekre — és az egyhuzamban nyugtandó pihenőidőre vonatkozó adatokat;
- f) amennyiben pedig a munkát csapatváltással végzik, a hetenkénti csapatváltásnál a munka- és pihenőidőre, valamint a munkaközi szünetekre vonatkozó adatokat.

Ha a munkaadó a nőmunkások éjjeli való foglalkoztatását a törvény 7. §-ának harmadik bekezdése alapján az ennek megengedésére irányuló kérelem előterjesztésével egyidejűleg megkezdette, köteles ezt a körülményt a kérvényben megjelölni és ugyane kérvényben kell folyamodnia, ha a törvény 5. §-ának második bekezdésében az éjjeli foglalkoztatott nőmunkások munkaidejét korlátozó rendelkezések alól a bányahatóság által magát egészben vagy részben felmenteni óhajtja. (9. §.)

13. §.

Az elsőfoku bányahatóság az előterjesztett kérelem felett hozott határozatát a kérelem beérkezésétől számított legkésőbb 48 óra alatt köteles az engedélytkérővel (Törv. 6. §.) közölni, ha azonban az eset körülményei halasztást nem tűnnek, a bányahatóság azonnal köteles az ügyben intézkedni.

Hasonlóképpen köteles a bányahatóság azonnal intézkedni akkor is, ha a munkaadó a törvény 7. §-ának utolsó bekezdése alapján a nők éjjeli való foglalkoztatását a bejelentéssel egyidejűleg megkezdette, mely esetben nemcsak az engedély megadásának vagy megtagadásának kérdésében, hanem a fölött is kell határoznia, hogy indokolt volt-e a nőmunkások éjjeli foglalkoztatásának az engedély bevárása nélkül való megkezdése. Ha az elsőfoku bányahatóság úgy találja, hogy ez nem volt indokolt, az illető munkaadó ellen a törvény 12. §-ának b) pontja

alapján a kihágási eljárás megindítása iránt intézkedik.

14. §.

A törvény 5. §-a alapján a nőmunkások éjjeli való foglalkoztatására adott bányahatósági engedélyben meg kell jelölni:

- a) a munkaadó nevét, illetőleg cégét;
- b) az üzem minőségét, helyét és az üzemágot vagy munkát, amelyre az engedély vonatkozik;
- c) az engedély okát;
- d) a napot, illetőleg a napokat, amelyre vagy amelyekre az engedély szól;
- e) az éjjeli foglalkoztatható nőmunkások számát, ezeknek napi munkaidejét, a munkaközi szüneteket és az egyhuzamban nyugtandó pihenőidő tartamát, illetőleg — amennyiben a törvény 5. §-ának második bekezdésében foglalt rendelkezések alól teljes felmentés adatott — ezt a körülményt;
- f) amennyiben a munkát csapatváltással végzik, a hetenkénti csapatváltásnál a munka- és pihenőidőre, valamint a munkaszünetekre vonatkozó határozatokat.

15. §.

Az elsőfoku bányahatóságnak a törvény 5. §-a alapján a nőmunkások éjjeli való foglalkoztatása tárgyában hozott határozatával meg nem elégedő érdekelt felek, nevezetesen az engedélyt kérő munkaadó s az engedély által érintett alkalmazottak a pénzügyminiszter intézkedését kérhetik. Az ily kérelmeket az elsőfoku bányahatóság minden fellebbezési határidő bevétele nélkül azonnal köteles a pénzügyminiszterhez felterjeszteni.

16. §.

Ha a törvény 5. §-ában említett és a nőmunkások éjjeli való foglalkoztatásának megengedését szükségessétevő rendkívüli munka tizennégy napnál tovább tart, az ügyben eljáró elsőfoku bányahatóság a tizennégy napig adott engedélyre vonatkozó határozatát és az annak meghosszabbítására irányuló kérelmet, az összes vonatkozó iratokkal együtt, kiemertő véleményes jelentés kíséretében haladéknélkül közvetlenül a pénzügyminiszterhez terjeszti fel.

17. §.

Az elsőfoku bányahatóságok a törvény 5. §-a alapján a nőmunkások kivételes éjjeli foglalkoztatására adott engedélyekről az alábbi minta szerint jegyzéket kötelesek vezetni. (Törv. 8. §.)

18. §.

Amennyiben a fennálló szolgálati és munka-

Festékek és lakkok

megbízható, szolid és olcsó beszerzési forrása
KRAYER E. és TÁRSA BUDAPEST festék-, kence-
és lakkgyára :::

Főraktár és iroda: —
V., Váci-ut 34.
„Kraye festékudvar“

Cs. és kir. udvari szállító, Ő cs. és kir. Fensége, József főherceg udv. szállítója. A m. királyi államvasutak, állami, gép- és vasgyárak, az összes waggongyárak, Budapest főváros szállító.

(B/2139/420/52/II)

Eredeti FREDIT CSAPÁGYFÉMEKET minden czélnak megfelelő minőségekben gyárt kizárólag az:

ÁLTALÁNOS MŰSZAKI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. ZRINYI-UTCA 1. GRESHAM PALOTA.

rendszabályok erre nézve megfelelő intézkedéseket nem tartalmaznak, a törvény hatálya alá tartozó munkaadók kötelesek a törvény 9. §-a értelmében munkaidőrendtartást készíteni és azt két példányban, még pedig a törvény életbeléptekor már fennálló üzemek a törvény életbeléptének napjától számított harminc napon, — a törvény életbelépte után keletkezett üzemek pedig az üzembehelyezés napjától számított tizenöt napon belül láttamozás végett az elsőfoku bányahatóságnak bemutatni.

A munkaidőrendtartásban a nőmunkások munkaidejét, a munkaközi szüneteket és az éjjeli munkaszünet kezdetét és végét pontos időmeghatározással kell megjelölni és pedig a nőmunkások különböző csoportjai szerint, ha a rendelkezések nem azonosak, külön-külön.

A munkaidőrendtartásba az 1911. évi XIX. t.-c. 1., 5. és 12. §§-nak rendelkezései megfelelő módon felveendőek. (Törv. 9. §.)

19. §.

Az elsőfoku bányahatóság a bemutatott munkaidőrendtartást harminc nap alatt köteles a láttamozási záradékkal ellátva a munkaadónak vissza-küldeni. Ha valamely munkaidőrendtartás jóváhagyása hosszabb tárgyalást igényelne, jogában áll az elsőfoku bányahatóságnak azt feltételelesen, a szükséges módosítások később való elrendelésének fentartása mellett láttamozni.

A láttamozott munkaidőrendtartás egy példánya a munkaadónak kézbesítendő, egy példánya az elsőfoku bányahatóság irattárában marad.

20. §.

A munkaadó az e rendelet 6. §-a alapján a munkaidő kötelező számítása tekintetében hozott bányahatósági határozatot a munkaidőrendtartás mellett a törvény 9. §-ában előírt módon szintén kilüggeszteni köteles.

21. §.

A törvény rendelkezéseinek megtartását a bánya- és kohóüzemekenél a bányahatóságok ellenőrzik.

22. §.

Az e törvény szerint bányahatósági hatáskörbe tartozó nem kihágásos ügyekben a bányahatóságok a bányászati közigazgatási ügyekben követendő eljárásra nézve megállapított szabályok szerint járnak el. Budapest, 1912. évi január hó 5-én.

Jegyzék

az 1911. évi XIX. t.-c. 5. §-a alapján a nőmunkások kivételes éjjeli foglalkoztatására adott hatósági engedélyekről.

1	2	3	4	5
Sorszám	A munkaadó neve, illetőleg cége	Az üzem helye, minősége, az üzemág, illetőleg munka	A jogerős engedély száma, kelte és tartalma	Az engedély oka

7	8	9	10	11	12	13
A napok, melyek az engedély adatot	Az éjjel foglalkoztatott nőmunkások					
	Az engedélyt meghosszabbító jogerős határozat száma, kelte, az azt kiállító hatóság és a meghosszabbítás tartama	száma	24 óránkénti munka ideje, kezdő- és végpontja	együzemben nyújtandó pihenőidőnek tartama, kezdő- és végpontja	munkaközi szünetek tartama és ideje	csapatváltásnál a munkaszerződés, valamint a munkaközi szünetekre vonatkozó adatok

HAZAI HIREK.

— **Személyi hírek.** Faller Károly és Kövessi Ferenc dr főiskolai adjunktus és Papp Simon dr főiskolai tanársegéd, a budapesti kir. magyar tudományegyetem bakteorológiai intézetében tartandó tudományos mikroszkópiai tanfolyamra, Budapestre érkeztek.

Kitüntetés. Ófelsége Reitzner Miksa miniszteri tanácsosnak, a körmöcbányai pénzverő hivatal igazgatójának, saját kérelmére történt nyugdíjazása alkalmából, sok évi hű és hasznos működésével a pénzverés terén szerzett érdemei elismerésül a Lipóterend lovagkeresztjét díjmentesen adományozta.

Műgyetem Selmecebányán. Selmec- és Bélabánya városok törvényhatósága múlt vasárnap tartotta közgyűlését, melyen a bányászati és

MŰSZAKI ÉS GÉPIPARI RÉSZVÉNYTÁRS. Budapest, V., Alkotmány-utca 25.

∴ Szivattyúk minden célra. Tűzoltó fecskendők. ∴
Műszaki cikkek: gummi- és asbest-árak minden célra.
Kenőolajok, tisztítógyapot, gépsziják. Robbanásmentes acetylen bányalámpák.
Telefon 153-11. 168-00. (B/3146/73152)
MOTOROK.

**KENŐANYAGOK, TISZTÍTÓANYAGOK, BŐR-BALATA-
 TEVESZŐR-GÉPSZIJAK ELSŐRENDŰ MINŐSÉGEK BEN.**

**ÁLTALÁNOS MŰSZAKI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
 BUDAPEST, V. ZRINYI-UTCA 1. GRESHAM PALOTA.**

erdészeti főiskolának müegyetemmé való kiegészítését tárgyalta. A közgyűlés, melyen gróf Wilczek Frigyes főispán elnökölt, kimondotta, hogy ez ügyben, mely aránytalanul csekély költséggel létesíthető, széleskörű akciót indít. A város törvényhatósági bizottsága javaslatát áttette — véleményezés céljából — a főiskolához.

Uj sodronygyár. A Felten és Guilbaume részvénytársaság a Budafoki-uton, a Röck-gyár mellett, nagyobb telket vásárolt, amelyen sodronygyárat létesít.

A Ganz és Tsa — Danubius igazgatóságában Trebitsch Ignác elhalálózásával megüresedett egy-igazgatósági tagsági állás. Természetesen megindultak a kombinációk, hogy kivel fogják a megüresedett díszes állást betölteni. A kombinációk jelenleg különösen alaptalanok voltak, mert — amint értesülünk — Trebitsch helyét nem fogják már betölteni, mert a fúzió alkalmával már számoltak a tagok redukálásával.

Az Orsovai petroleumgyári rt. december 22-én Budapesten rendes közgyűlést tart.

Az ércutató varázsvessző. Németországban már furják az aknákat, azokon a helyeken, ahol Tüköryné ezüstérceket jelölt meg. Szakörökben feszült érdeklődéssel várják a furások eredményét. Tüköryné tudvalevőleg dr Pfahn bonni egyetemi tanár hívta meg a woldbergi bányaterület átkutatására. A mi geológusaink más véleményen vannak a varázsvesszőről és semmiestre sem Tüköryné hívnák meg, ha földgáz, petroleum, vagy érc felkutatásáról volna szó. Erre vall dr Schréter Zoltánnak a Földtani Intézet adjunktusának egy ujságíró előtt tett nyilatkozat:

— Lehet, hogy más szakemberek más véleményen vannak, — mondta dr Schréter. — De én minden ilyen megérzést alaptalannak tartok. Lehetetlen az ilyesmi. Egyesek világkiáltások csodálatos képességüket, de csak a klám kedvéért. Ez talán nem áll Tüköryné — aki kritikán felüli uriaszony, de legalább is autoszugesztio van a dologban: tulfelezített idegzetű urak és hölgyek az ilyesmit addig hiszik, míg egészen elhiszik maguk is, elhitetik másokkal is. Hogy a prakszis mellettük bizonyítana? Hát kérem, nehezebb olyan helyet találni, ahol nem lehet forrást furni, mint olyat, ahol lehet. Nincs annak semmi tudományos alapja, hogy valaki vizet, főképp azután az érceket és savakat fölérezze a föld alól. Mindenesetre jóhiszemű tévedés ezt elhinni és elhitetni. Hogy az ugynevezett megérzés és a ténvek találkoznak, az ép olyan véletlen, mint a többi.

Ezeket mondta a tudós adjunktus.

Tüköryné is nyilatkozott egy hirlapíró előtt és elmondta a kutatásai történetét:

„— November végén levelet kaptam a Köln mellett lévő Wildberg nevű bánya tulajdonosától, amelyben nagyon megkért, hogy menjek ki Németországba és keressék a bányában új ezüstérceket. Ugyanabban a levélben arra is kért, hogy vizsgáljam meg a társaságnak másik bányáját is,

a Stiefengrubét. Elhatároztam, hogy elutazom és megvizsgálom a bányákat. December tizenegyedikén férjemmel együtt elutaztam s december tizenhetedikén a bányák egyik tulajdonosával, dr Pfahl bonni egyetemi vegyész-tanárral s egy bányamérnökkel kimentünk a Wildberg nevű hegyre.

— Az uton, amely a bánya felett a hegy tejére visz, nem éreztem semmit. Alig haladtunk azonban újabb tizennyolc lépésnyire, a jobb karom több ízben hevesen megrándult. Erre jobbra tértem s közel kétszáz lépésnyi területen folyton éreztem kezemben a fájdalmat és csak nagyon nehezen tudtam lélegzeni, mert valahányszor ezüstércekre tettem felelt járok, mindig ez az érzésem támad. Másnap aztán elmentünk a Bonn melletti Stiefengrubéhoz s ott mintegy háromszáz lépésnyi területen kísérték az említett fájdalmak.

— Mind a két bányában már furják az aknákat, melyek az általam megjelölt ezüstércegekhez vezetnek.

— Petroleumot Hannoverában kutattam, ahová szintén meghívtak s a próbafurások igazolták, hogy az általam megjelölt helyen van petroleum. Amikor petroleum felett járok, olyasvalamit érzek, mintha szorosan megkötött kendő lenne a fejemen. Szénréteget Csehországban találtam, ugyanakkor, amidőn Kubelikéknél tizenöt forrásra akadtam. Ha szénréteg felett haladok el, a lábamban nagy nehézséget érzek.

— Zschokke német író egyik novellájában (Des Mannes Jahre) említést tesz egy svájci kapitány feleségéről, Bentler Katalinról, aki száz évvel ezelőtt hasonló módon talált forrásokat s nemes érceket s akin kutatások közben ugyanazok a tünetek jelentkeztek, mint rajtam. Nagyon kevesen tudják azt, hogy a varázsvesszőnek nagyon kevés köze van az egész dologhoz, az pusztán a kéz meghosszabbítására szolgál.

— Bizony kérem — mondotta végül Tüköryné — érdemes lenne ezzel a kérdéssel a tudományos világnak is foglalkozni; mennyi rejtett kincset lehetne ilyen módon feltárni az emberiség számára!

Uti bőröndöt

és egyéb finom bőrárut legelőnyösebben **vásárolhat** a készítőnél

Csángónál

Budapest, IV., Múzeum-körút 5. — Telefon 67-80.

Grand Prix aranyérem Páris.

Olcsó szabott árak. A cím fontos.

(B/3832/611/24)

**TURUL A LEGMEGBIZHATÓBB TÖMÍTŐLEMEZ
LEGMAGASABB NYOMÁSHOZ. KIZÁRÓLAGOS RAKTÁR:**

**ÁLTALÁNOS MŰSZAKI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. ZRINYI-UTCA 1. GRESHAM PALOTA.**

Uj gyártelep. A Melocco cementárgyár és építési vállalat r. t. a Dévai-utcai gyártelepe helyett a Gubacsi-uton épít uj gyártelepet, amely a réginél jóval nagyobb lesz és őszre már üzembe is hozzák.

Állami kedvezmény. A kereskedelemügyi miniszter, a pénzügyminiszter hozzájárulásával állami kedvezményt biztosított a Magyar Rézhengerművek Részvénytársaság azelőtt Chaudoir Gusztáv és társai cég budapesti telepén létesítendő végnélküli szalag és idomhengermű osztályai részére az üzembehelyezéstől számítandó 5 (öt) évre előzetesen biztosította.

A földgáz ipari felhasználásáról. Ismételtén megemlékeztünk már azon újabb furásokról, amelyeket a pénzügyminiszter azért fogantatott az erdélyi medencében, hogy végre megállapítható legyen: mennyi földgáz áll a létesítendő iparvállalatok rendelkezésére. Míg ezen újabb furásokkal meg nem állapítják a gáz vonalait és mennyiségét, addig az ipari vállalatok létesüléséről sem lehet komolyan beszélni, bár a lapokban időnkint fantasztikus és merész hírek merültek fel, amelyek arról számolnak be, hogy máris nagy vállalatok alakultak a gáz felhasználására.

Mály Sándor miniszteri tanácsos erre vonatkozólag a következő felvilágosítást adta a „Magyar Kereskedők Lapja“-nak:

Az 1912-ik költségvetésben földgáz-, petroleum- és kálisó-kutatásokra 900.000 korona van előirányozva. Földgáz után való furásokat 22 helyen végeztünk Erdélyben és pedig Sármáson 10, Mezősámszonban 4, Magyarorszáron 1, Zógon 1, Bázánán 2 helyen. A többi négy helyen egyelőre aknácskákka kutatunk és ha azt látjuk, hogy a rétegek megfelelőek, akkor itt is furatni fogunk. Az államnak most csak három furó garnitúrája van, ezenkívül van még két Ingersoll-furónk is. A többi 15 helyen a furásokat magánvállalkozókkal végeztetjük. A sármási gáz erejének kihasználására Tordán egy vegyészeti gyárat, Marosúváron pedig egy amoniákszódagvárat terveznek. A tordai gyárnak nanonként 80.000 köbméter, a marosúváriának pedig 50.000 köbméter gázra lenne szüksége. A vállalkozók több millióra rugó befektetéseket akarnak tenni. A tordai gyárnak 70 kilométeres vezetéke magában egy millió koronába kerülne. Kíssármáson most csak egy kísérleti telep van, amely Boltz Keresztély igazgatóé, aki itt salétromot akar előállítani. 80.000 korona költséggel egy kísérleti telepet épített, mely a napokban kezd meg működését. Ha a kísérletek, mint előrelátható, eredményekkel járnak, ugy a gyár lényegesen meg fog javíthatni. A dolog fontos, amennyiben Magyarországra évenként 6 millió korona értékű csilei salétromot hoznak be, egy nagy gyár létesítése esetén ezt a szükségletet pedig itthon lehetne fedezni. Van még Sármáson egy kisebb téglagyár is, melynek üzemerejét a gázforrás szolgáltatja. Hangsúlyozni kívánom, hogy most csak furásokat eszközölünk és a nagy ipartelepek létesítését célzó ajánlatokra egyelőre nem reflektálhatunk, mert csak egyetlen gázkut van: a kíssármási, már pedig egy kutra nagyobb ipartelepek sorsát bízni nem lehet. Mert megtörténhetik, hogy a forrás kianad, illetve megszűnik gázt felhajtani és akkor a sok millióval létesített gyárak hajtóerő nélkül maradnának. Tehát arra kell törekednünk,

hogy még legalább két gázkutat nyithassunk meg, hogy a gyárak részére mindig elegendő gáz álljon rendelkezésre. Ismétlem: nagyobb ipari alkotások addig nem létesíthetők, míg bőséges gázforrásokat nem találunk.

Helyreigazítás. Bosszantó sajtóhiba csuszott a múlt számunkba „A geologia és matematika“ című hírünkbe. *Kövesi Antalnak*, a selmeci főiskola tudós tanárának nevét, tévedésből Lajosnak szedték.

Pályázat. A budapesti m. kir. főfémjelző és fémbevéltő hivatal egy-egy II. oszt. altisztii állásra pályázatot hirdet, mely állással évi nyolcszáz (800) kor. fizetés, törvénytörvény szerű fizetési pótlék és négyszáz (400) korona lakpénz élvezete van összekötve.

A Magyar Aszfalt-részvények. A magyar Aszfalt részvénytársaság részvényei az utóbbi időben tudvalevőleg jelentősen estek, annit németek szerint az a hír idézett elő, hogy a társaság 200 K névértékű törzsrészvényeit legközelebb 50 K-ra fogják letételezni. Az elmúlt év eredménye csak az elsőbbségi részvények kamatoztatását teszi lehetővé. A törzsrészvényekre az idén osztalékot nem fizetnek.

Felhívjuk olvasóink figyelmét *Heinrich Mayer & Co.* nürnbergi cég új hirdetésére. A cég, amely Németország egyik legrégebb, első és ismert gyára, főleg a föld és mélyfurásokhoz szükséges eszközöket és gépeket gyártja. Állandó nagy raktárt tart teljes furóberendezésekből és kész számszámokból, melyeknek technikai kivitele a legkiválóbb.

5856/1911. szám.

Versenyárgyalási hirdetés.

Alulírott központi igazgatóság a m. kir. állami szénbányáknál az 1912. évben szükségelendő

különféle anyagszer szállítására

írásbeli versenyárgyalást hirdet.

Az évi hozzávetőleges szükséglet a következő:

I. A petrozsényi m. kir. köszénbányahivatal részére (bérmentve a petrozsényi állomásra szállítva):

1. Építő anyagok és szerek:

Portlandceme.nt	— — — —	30000 kgr.
Gipsz	— — — —	200 „
Kátrányfedéllemez 2. sz.	— — — —	300 csom.
Kátránymeszelő 3. sz.	— — — —	100 drb.
Kőmivesmeszelőfej aradi típus 4. sz.	— — — —	—100
Kőmivesmeszelőfej aradi típus 4. sz. nyeles	— — — —	150
Cirokseprű 3 kötéses	— — — —	200
Mérőszallag barnabőrhüvelyben, acéldrótszákkal 10 fm.-es	— — — —	15
Ugyanaz 20 fm.-es	— — — —	25
25	— — — —	10
30	— — — —	5
Mérőszallag toknélkül, acéldrótszákkal 10 fm.-es	— — — —	10
Ugyanaz 20	— — — —	50
25	— — — —	10
30	— — — —	5

2. Festékek és mázak:

Horgany fehérfestékolaj	— — — —	100 kgr.
por	— — — —	100
Sárga festékolaj	— — — —	50
por	— — — —	125
Zöld festékolaj	— — — —	30
por	— — — —	20
Angyalvörös festékolaj	— — — —	40
por	— — — —	50 „

Villanykőite 32 gyertyás Ganz fog-	
lalattal — — — — —	50 drb.
Istráng — — — — —	20
Kenderkötél 7 m. h. — — — — —	10 „
Talpbőr — — — — —	10 kgr.
Fenyőszéldeszka 20—27 mm. vastag	
4' hosszú — — — — —	240000 fm.
Zab — — — — —	150 „
Szalma — — — — —	100

Pályázók felhívának, hogy magyar nyelven szerkesztett, ivenként 1 K-ás bélyeggel ellátott és sérletlen borítékban lezárt ajánlatokat „Ajánlat az 5856/1911. sz. versenytárgyalási hirdetményben kiírt különféle anyagokra” címmel legkésőbb

1912. évi január hó 30-án

délelőtt 11 óráig ezen központi igazgatóság segédhivatali irodájában (I. Vár, Pénzügyminiszterium) adják be.

A nyilvános versenytárgyaláson, mely 1912. évi január hó 30-án délelőtt 11 órakor fog megtartatni, az ajánlattevők vagy azoknak igazolt képviselői jelen lehetnek.

Bánatpénz fejében a szállítási összértéknek 5°/₁₀-a (öt százalék) készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapirokban ezen hirdetés számára való hivatkozással a m. kir. állami szénbányák főpénztáránál (m. kir. központi állampénztár, Budapest, I. Vár) a főkönyvelőség által előzetesen számfejtendő okmány alapján letétbe helyezendő és a letétjegy az ajánlathoz csatolandó.

Egyéb tudnivalók az ezen hirdetés kiegészítő részét képező általános feltételekben foglaltatnak, melyek az ajánlat mintájával együtt alulírt igazgatóság segédhivatali irodájában 2 korona lefizetése ellenében megkaphatók.

Ajánlattevő ajánlatában kijelenteni köteles, hogy az említett feltételekben, valamint az ajánlati mintákban foglaltakat ismeri és magát azoknak aláveti. Budapest, 1912. évi január hó 3-án.

A m. kir. állami szénbányák központi igazgatósága.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

5797/1911. szám.

(758/2)

Versenytárgyalási hirdetés.

Alulírt központi igazgatóság a m. kir. állami szénbányáknál 1912 évben szükséges

vas- és fémáru anyagok szállítására

írásbeli versenytárgyalást hirdet.

Az évi hozzávetőleges szükséglet a következő:

I. a petrozsényi m. kir. kőszénbányahivatal részére bérmentve a petrozsényi vasúti állomásra szállítva:

Gömbvas 1/2" — — —	4000 kgr.
3/4" — — —	4000
5/8" — — —	4000
7/8" — — —	2000
1" — — —	1000 „

Együtt: 15,000 kgr.

a lehíváskor részletezve.

Szegletvas 30/30 mm-es — —	200 kgr.
35/35 — — —	200
40/40 — — —	200
50/50 — — —	200
60/60 — — —	200 „

Együtt: 1000 kgr.

a lehíváskor részletezve.

Laposvas 5-ös számú — —	3000 kgr.
6-os — — —	2000
7-es — — —	500
10-es — — —	2000
40/10 — — —	1000
50/10 — — —	2000 „

Együtt: 10,500 kgr.

a lehíváskor részleteze.

Ráivas — — — — —	500 kgr.
Horgonylemez 1000×2000×1= — —	300
Horgonyozott vaslemez 1000×2000×1=	5000
Vaslemez 1/2 mm-es — —	100 kgr.
1 — — —	300
2 — — —	2400
Váltólemez 72 öntöttvas — —	40 drb.
80/100 — — —	50
100/100 — — —	50 „
Vassodrony lágyított 1 mm. — —	600 kgr.
2 — — —	600
3 — — —	200
Sodronyszeg 28/80 — —	1500 kgr.
31/80 — — —	5000
42/100 — — —	4000
42/120 — — —	2500
50/150 — — —	1000
60/160 — — —	1000

Kazánszeges lehíváskor megadandó

méreték szerint — — —	3000 kgr.
Patkószeg H. hegyes 1. sz. — —	25 csom.
2. „ — — —	25 „

Acélsín 7—12 kgr.-os lehíváskor részletezve 80,000 kgr.

Acélsín heveder 12 kgr.-os — — — 4000

Acélsín heveder-cuavar 7—12 kgr.-os le-

híváskor részletezve — — — 3000

Sinszeg 7 kgr.-os sinekhez — — — 5000

12 „ — — — 8000

Forrasztóórn — — — 100 kgr.

Angol órn — — — 100

Rétegfém — — — 1000 „

Ácsfűrész 1200 mm.-es — — 240 drb.

Fűrészreszelő 6 △ — — 2500

Fejsze 150 dkgr. — — 200 „

II. A vrđniki m. kir. kőszénbányahivatal részére bérmentve Vrđnik szénrakodó-állomásra szállítva:

Vashuzal horgonyozott lágy 3 mm.-es	300 kgr.
hevített fekete 1 — —	25
0.5 — — —	75

Sinszeg 7/70 mm.-es — — — 2000

9/90 „ — — — 2000 „

Bányász csákány H. Pick-féle minta szerint 200 drb.

fejsze — — — 200

fűrész — — — 100

Szénlapát — — — — 200

Homoklapát — — — — 100

Bányász kapa — — — — 100

III. A komlói m. kir. kőszénbányahivatal részére bérmentve Komló állomásra szállítva:

Gömbvas a méretek lehíváskor részletezve 600 kgr.

Szegletvas — — — — 200

Laposvas — — — — 1000

Pántvas — — — — 100

Vaslemez 1 mm.-es — — — — 50

Sodrony közönséges 2 mm.-es — — — — 10

sárgaréz 3 — — — — 3

vörösréz 3 — — — — 25

stucatur 1 — — — — 10

Tetőlemezszege 25/25 mm.-es — — 5000 drb.

Sodronyszeg 20/35 — — — 20000

22/45 — — — 10000

31/65 — — — 50000

34/70 — — — 50000

34/80 — — — 30000

46/105 — — — 10000

22/55 — — — 5000

Patkószeg saazi 5-ös — — — 5000 „

Sinszeg 8/70 mm.-es	— — —	22000 drb.
Facsavar 31/15 mm.-es	— — —	1000
Csavaranya 5/8 os	— — —	500
Csapágyfém	—	80 kgr.
Angol ón rudakban	10	"
Fűrész vaskerettel	— — —	100 drb.
reszelő 125 mm.-es	—	50
" " 150	—	100
Fafuró 6 mm.—30 mm.-ig	—	50
Kapa győri alak 80 dekás	—	200
Teknő vasból 50 cm.	— — —	100
Fűtőajtó	— — —	10
Hamuajtó	— — —	10
Aknakasrugó 75 mm. felső	150	
mm. alsó, 375 mm. magas	4	

Pályázók felhivatnak, hogy magyar nyelven szerkesztett, ivenkint 1 K okmánybélyeggel ellátott és sértetlen borítékba lezárt ajánlataikat „Ajánlat az 5797/1911. számú versenytárgyalási hirdetésben kiírt vas- és fémáru anyagokra“ címmel legkésőbb

1912. év január hó. 29-dikén délelőtt 11 óráig

ezen központi igazgatóság segédhivatali irodájában (Budapest I. Vár, Pénzügyminiszterium) adják be.

A nyilvános versenytárgyaláson, mely 1912. január hó 29-én délelőtt 11 órakor fog megtartatni, az ajánlattevők, vagy azoknak igazolt képviselői jelen lehetnek.

Bánatpénz fejében a szállítási összértéknek 5 (öt) százaléka készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapirokban ezen hirdetésszámra való hivatkozással a m. kir. állami szénbányák főpénztáránál (m. kir. központi állampénztár Budapest, Vár.) a főkönyvelőség által előzetesen számfejtendő okmány alapján letétbe helyezendő és a letétjegy az ajánlathoz csatolandó.

Egyéb tudnivalók az ezen hirdetés kiegészítő részét képező általános feltételekben foglaltatnak, melyek az ajánlat mintájával együtt alulírt igazgatóság segédhivatali irodájában 2 korona lefizetése ellenében megkaphatók.

Ajánlattevő ajánlatában kijelenteni köteles, hogy az említett feltételekben, valamint az ajánlati mintákban foglaltakat ismeri és magát azoknak aláveti.

Budapest, 1911 december hó 27-én.

A m. kir. állami szénbányák központi igazgatósága.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

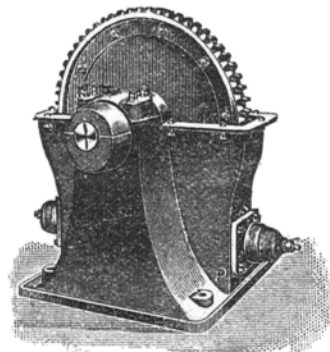
BÁNYÁSZ,

ki a selmeczi bányaiskolát jelesen végezte, üzemvezető is volt — keres családi okok miatt, egy biztos vállalatnál önálló üzemvezetői állást; esetleg nagy kőbányák vezetését is elvállalja, melyek összes üzem- és adminisztratív ügyeit előnyösen kezelhetné. — Szíves ajánlatokat a szerkesztőséghez „15 évi Praxis“ jellege alatt.

(762/3)

Zahnradfabrik AUGSBURG

(vornals JOH. RENK A. G.)
AUGSBURG.

Szállit minden fajta fogaskereket bármily formában és nagyságban, különösen komplett gyorsaság-mérsékelőt:

Képviselet:
JOHEL & BACHRACH
mérnöki iroda
Wien, II/1, Gastellezgasse 2

(B 2245/534/6)

LÉGKOMPRESSOROK.

Legkorszerűbb új szerkezetek.

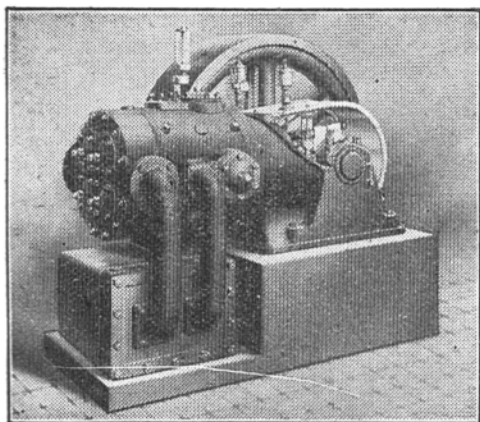
A legnagyobb kihasználás.

A legnagyobb üzembiztonság.

Villamos-üzem!

Gőz-üzem!

Hajtószijsz-üzem!

Egyfoku, kétfoku és háromfoku kompressio.

Maschinenfabrik **SÜRTH**, G. m. b. H.

SÜRTH a/Rhein.

MÉRNÖKI IRODA:

WIEN, IX, Lichtensteinstrasse 45.

✂ SZERKESZTŐI ÜZENETEK. ✂

Bányamérnök. A mérnöki kamara kérdése egyelőre az a leányzó, aki alszik de nem halt meg. — Sajnos a mérnökeink nem oly agilisek, hogy remélni lehessen e kérdés közeli felszínre kerülését. — A kérdéssel mi is foglalkozni fogunk és igen fogunk örülni, ha a bányamérnöki kar kezdeményező és sürgető lépéseinek hasábjainkon teret engedhetünk.

A szerkesztésért felelős Dr. Bischitz Béla.

Szlojtkai sósvíz

CZUKORBETEGSÉG ELLEN
speciális gyógyital.
KÖVŐST. REKEDSÉGET, IDULT GYOMOR ÉS
HUGYS. ERVI BAJOKAT
GYOKERESEN GYÓGYÍT.

Megrendelhető a Magyar Ásványvíz Forgalmi és Kiviteli R.T.-nél
BUDAPEST. TELEFON 162-84.
(B/227/650/44.)

BRÁNYAI SÓBORSTÁRSZ

használik az egész földkerekségen
egyetlen megbízható és bevált magyar
gyártmány.

Mindenütt kapható! Nagy üveg K 2.40, közép üveg
K 1.20, kis üveg K 0.65 árban. ::

Hidmérleg

csillék mázsálásához 25—30 mm. sulyban, használt, de jó állapotban lévő, vételre kerestetik. Ajánlatok „**Bányászat 1000**” jelige alatt Mezei Antal hirdetési irodájába, Budapest, IV., Eskü-ut 5 (760/1)

Mélyfurásokat

elvállal és furóeszközöket szállít:

ALBERT FAUCK & CIE

III/2. Vordere Zollamtsstrasse No. 11.

Wien.

Magyarországi képviselő:

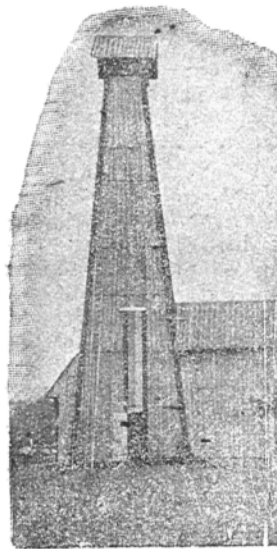
Beck Károly

bányamunka - vállalkozó,

BUDAPEST,

IX., Ráday-u. 31.

Telefon 105-28.

Az utolsó években száznál több egyezményes furást hajtottunk végre. Ezek közül 1200 m.-nél nagyobb mélységet értünk el.
(B/107/895/492/52)

Telefon Dux 44. szám.

Alapított 1872.

Táviratok: Thiele Dux Telefon.

Julius Thiele, Ossegg

Furó-, kut- és aknamunkák
vállalata.

(Csehország)

Saját gépgyára furóeszközök
gyártására.

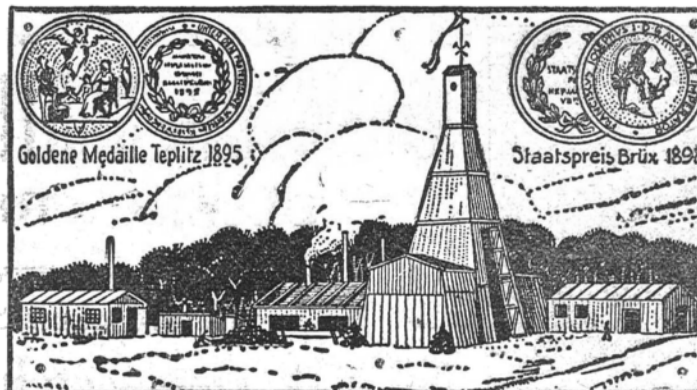
Elvállal furásokat, és
mélyítéseket minden
mélységre akkordban
és rezsiiben.

Tökéletes furó- és mélylő-
berendezések kölcsönzése.

Kitűnő referenciák.

Sok évi tapasztalattal bíró
szakképzett személyzet.

Mély- és csapozófurás.

Kutak ipari célokra,
percenként 10.000 literig
terjedő vízszolgáltatás-
sal, évek óta kipróbált
készülékekkel.

A cég eddig több mint 1000
artézi kutat létesített.

„Brossura“ c. művet
(7. kiadás) „Erleuterung
über Bohrungen auf arte-
sische Brunnen“ ingyen
és bértmentve küldi.

Csapozó- és mélyfurás.

Kombinált furás, véső és gyémántkoronával, 150 m. mélységig.

(B/298/371 52)

DÉNES MANÓ mérleggyár

cégtulajdonos SZÜCS LAJOS

Budapest, Központi iroda: V. Lipót-körút 9.
Gyártelep: X., Monori-ut 2-4.

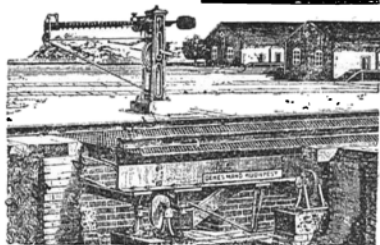
TELEFON 88-30.

TELEFON 88-30.

Ajánl elsődrendű kivitelben: Vaggon és bánya mérlegeket, szekérmérlegeket. Mindenféle százas és tízes raktári mérlegeket. Korábbá világhírű „Express” gyors meszelő-fermetező és fertőtlenítő gépeket.

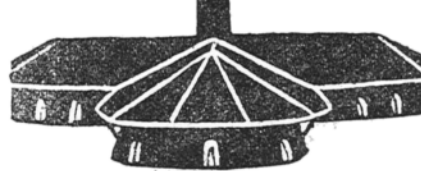
Százasok pontosan eszközöltetnek.

B 3323 511/52

Több mint
≡5000≡
létesítmény

(B/720/647/3)

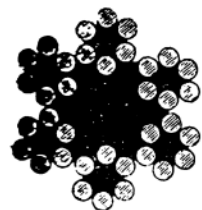
ECKARDT VILMOS ÉS HOTOP ERNŐ

részvénytársaság

Budapest, V. ker.
Dorottya-utca 6. sz.

Tervüzünk és vállalunk 1870. év óta:

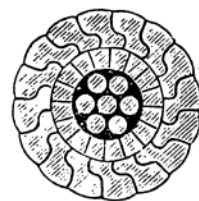
Téglaégetőket, tetőcserep-gyárakat, chamott-téglaégetőket, meszelőgépeket, magnezitgyárakat, tüzelési berendezéseket, gyárkéményeket, kazán-befalazásokat.

Felten és Guilleaume

kábel-, sodrony- és sodronykötél-gyár
részvénytársaság

Budapest, V., Vizafogó 1460. szám.

Ólomkábelek. ⚡ Villamvilágítási vezetékek. Sodronykötelek.

Elektrolytikus vörösrézhuvalok, okonitvezetékek, szerelvények stb.

(B. 2095/619/25.)

BLACKMAN ÉS KEITH VENTILÁTOROK

fűtő-, szellőző-, szárító-, por-, füst-, forgácszívó, mesterséges léghuzam berendezések stb. kovácstüzek, kupolók, nagy olvasztók stb. számára; bányaventilátorok, ventilátorok, exhaustorok, fúvók minden célra.

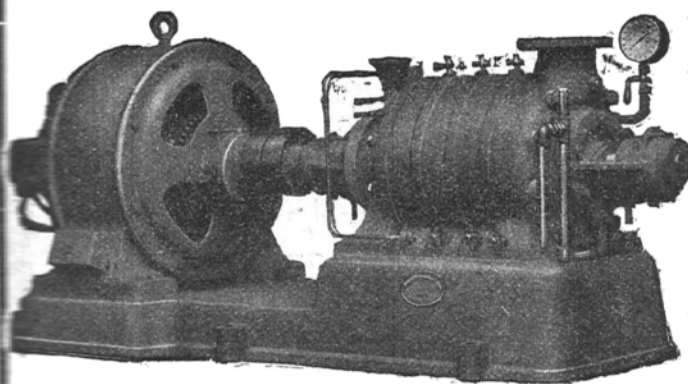
A világpiacon e téren legtekélyesebb szerkezetei.

Vezérképviselek: ERDÉLYI GÁBOR és Társa, Budapest, VI., Szondy-utca 96 b. Telefon 144-66.

Óvakodjék utánzatoktól!

Követeljen eredeti Blackman vagy Keith ventilátort!

(B. 3133 604 21)

B 2134 498/52)

Centrifugál- és Turbina-szivattyúk. ⚡ ⚡
Gőzturbinák és Turbogenerátorok.
Dynamok-, motorok- és transformátorok.

Teljes villamos berendezések bányáikhoz.

Maffei-Schwarzkopff-Werke, BERLIN.

Elektra

villamos és erőtelepeket építő Rt.

BUDAPEST, VI., GYÁR-UTCA 11. SZ.

TELEFON 84-64.

TELEFON 84-64.

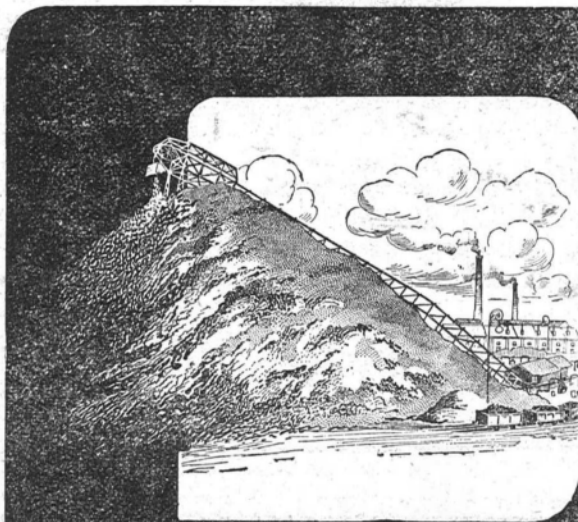
Ha érdeklődik, ha rendel, sziveskedjék „A Bányára” hivatkozni!

(B. 933/701/22.)

THE OLIVER látható írású IRÓGÉP
 legújabb VI-os modelje megjelent, mely rovatol és vonalaz. Díjmentes bemutatás az ország bármely részében. Kérjen prospektust. Magyarországi vezérképviselők: Bérczi és Shires, Budapest, VI., Teréz-körut 8.
 (B. 3831/617/25)

□ □ Sodronykötélpályák, elektromos függőpályák s □ □
 □ □ szállító berendezések tömegárúk szállítására. □ □

J. Pohlig Akt. Ges.
 Cöln.

Magyarországi képviselő:

Páris Oszkár

BUDAPEST, VII., Damjanich-utca 51.

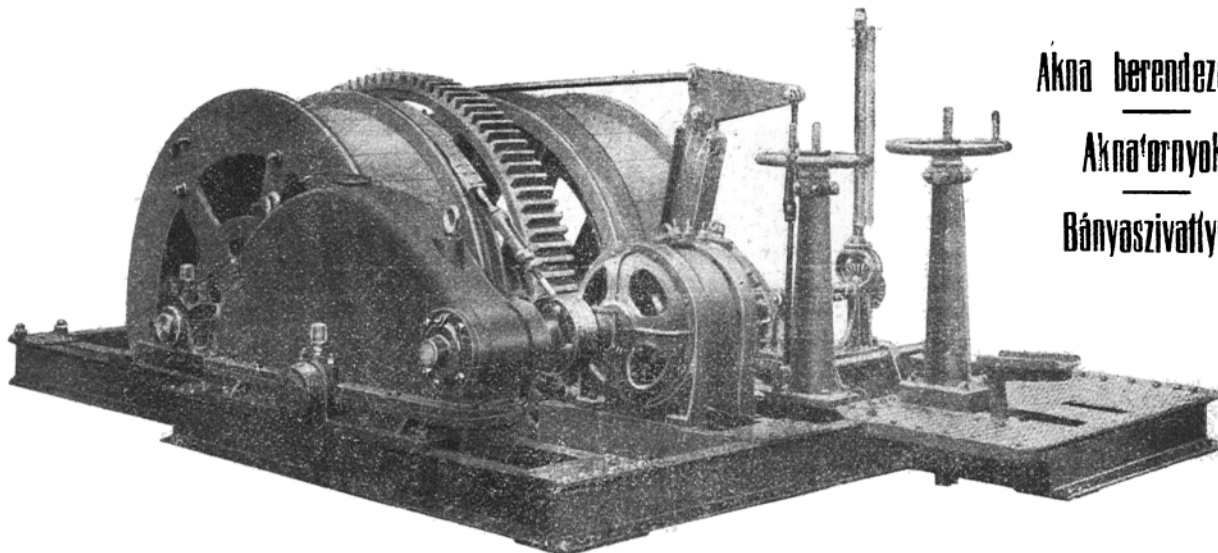
Telefon: 82-16.

(B/230/690/504/52)

Kachelmann Károly és Fia

Sürgőnycim: **gépgyár és vasöntőde VIHNYE.** Interurban-telefon: VIHNYEPESZERÉNY 4.

Gőz- és elektromos üzemű SZÁLLÍTÓGÉPEK és szállító berendezések.

Akna berendezések.

Akna'ornyak.

Bányaszivattyúk.

BÁNYAVENTILÁTOROK. Ércelőkészítő-, zuzó- és aprító berendezések. Fémkohászati gépek és kellékek.